

***PLA D'AMBIENTALITZACIÓ
COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT
IES Felanitx***

CURS 2009 – 2010

ÍNDEX

Objectius generals.....	3
Objectius concrets pels curs 2009 – 2010.....	3
Professors que integren la Comissió de Medi Ambient:.....	3
ACTUACIONS:	4
<i>a) Per a la modificació d'hàbits envers la separació de residus a l'aula:.....</i>	<i>4</i>
<i>b) Per a la personalització de l'aula.....</i>	<i>5</i>
<i>c) Per el manteniment dels espais exteriors de l'IES Felanitx</i>	<i>5</i>
<i>d) Per a fomentar el respecte a la natura mitjançant sortides per netejar camins o zones de litoral amb col·laboració amb l'ajuntament.....</i>	<i>6</i>
<i>e) Per a fomentar l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport.</i>	<i>7</i>
<i>f) Per a potenciar l'estalvi d'energia i recursos.....</i>	<i>7</i>
<i>g) Per a la reducció de paper i fotocòpies.....</i>	<i>8</i>
<i>h) Per a la instal·lació d'energies renovables</i>	<i>8</i>
<i>i) Per a formar part de la xarxa de centres ecoambientals i mantenir el guardó obtingut el curs 2007-08</i>	<i>9</i>
<i>k) Per a fomentar la reutilització dels llibres de text.....</i>	<i>10</i>
<i>l) Per a fomentar l'ús de productes biodegradables per fer la neteja de l'IES.....</i>	<i>10</i>
<i>m) Per a augmentar la participació en el programa tant del Claustre com de l'alumnat.</i>	<i>10</i>

Objectius generals

- I. Facilitar i fomentar l'educació ambiental de la comunitat educativa.
- II. Fer possible una gestió de recursos material i energètics ambientalment correctes.
- III. Apropar-se a la coherència ambiental entre el que es diu i el que realment es fa.

Objectius concrets pels curs 2009 – 2010

- a) Insistir amb la modificació dels hàbits ecològics dels alumnes i del professorat envers de la separació dels residus que generen.
- b) Fomentar que les aules estiguin netes i ordenades, així com la seva personalització.
- c) Treballar perquè tot el centre (espais comuns interiors i exteriors) estiguin amb unes condicions de neteja i ordre dignes.
- d) Fomentar el respecte a la natura mitjançant sortides per netejar camins o zones de litoral amb col·laboració amb l'ajuntament i altres entitats.
- e) Fomentar l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport, reivindicar l'habilitació d'un carril per a bicicletes per accedir a l'institut i programar sortides de llarga distància amb bicicleta per dur a terme jornades medi ambientals.
- f) Potenciar l'estalvi d'energia i recursos.
- g) Reduir el consum de paper i fotocòpies.
- h) Insistir amb la instal·lació d'energies renovables a l'institut per part de les administracions públiques
- i) Mantenir el centre dins la xarxa de centres ecoambientals i fer les activitats necessàries per tal de fer-nos creditors del guardó obtingut el curs 2007-08 i obtenir-ne la renovació aquest curs.
- j) Conèixer l'origen i les propietats de l'aigua del terme de Felanitx i fer prendre consciència a tota la comunitat educativa de la importància de fer-ne un ús responsable.
- k) Fomentar la reutilització dels llibres de text.
- l) Fomentar l'ús de productes biodegradables per fer la neteja de l'IES.
- m) Augmentar la participació en el programa tant del Claustre com de l'alumnat.

Professors que integren la Comissió de Medi Ambient:

- Joana Alcover Llinàs, professora de Llengua castellana i literatura .

- Rosa Barceló Tous, professora de Biologia i Geologia.
- Maria Antònia Caldentey, professora d'Educació Física.
- Matilde Lombardo, professora de Biologia i Geologia.
- Catalina Bennasar Adrover, professora de Matemàtiques i Coordinadora de Medi Ambient.
- Antoni Salvà Tomàs, professor de Física i Química.
- Miquel Crespí, professor d'Educació Plàstica i visual i coordinador de 1r i 2n d'ESO.

La coordinadora amb 4 de les professores (Mª Antònia Caldentey, Joana Alcover, Rosa Barceló i Matilde Lombardo) té assignada una hora de reunió setmanal els dimarts a les 8.00.

La coordinadora disposa de tres hores lectives i una de guàrdia de reducció. Les professores Joana Alcover, Rosa Barceló i Matilde Lombardo tenen 2 h de guàrdia de reducció.

La resta de professorat que col·labora amb determinats aspectes de qualche programa no té cap hora de reducció. Amb aquestes persones es reuneix la coordinadora a diferents hores per coordinar les accions a dur a terme.

ACTUACIONS:

a) Per a la modificació d'hàbits envers la separació de residus a l'aula:

Quart any de la campanya "Tu tries" amb l'adjudicació de premis al "grups més ecològics".

Procediment :

- Circular interna al professorat, a principi de curs, per informar-los dels objectius de la CMA i de com aconseguir-los per tal que els alumnes es responsabilitzen de:
 1. Tenir 3 papereres a les seves aules i una caixa amb paper per reutilitzar.
 2. Separar els residus generats a l'aula i reutilitzar el paper sobrant
 3. Mantenir cartells informatius
 4. Tirar el contingut de les papereres al contenidor adequat un mínim d'una vegada per setmana.
 5. Mantenir l'aula neta i ordenada.
 6. Mantenir els exteriors del centre sense brutícia.
 7. L'estalvi d'energia mitjançant un ús adequat dels llums i de les finestres.

Per tal que aquesta informació sigui més efectiva la coordinadora de la CMA assistirà a la reunió de tutors abans de l'inici del curs per tal d'explicar tant el

procediment com la metodologia i criteris d'avaluació a aplicar al llarg del curs. Assistirà també a una reunió de la CCP per tal que aquesta selecció de residus i estalvi d'energia s'apliqui també als departaments didàctics i a les aules matèria específiques de cada departament.

Per fer-ne el seguiment i valoració, tant del MANTENIMENT DE L'AULA COM DE LA GESTIÓ DELS RESIDUS, una **persona de la CMA passarà per les aules el primer dia de classe** per avaluar que tot estigui correcte (papereres, taules, suro, etc.) i al **llarg del curs anirà passant amb una certa regularitat**, però sense avisar, per comprovar que es compleixen els objectius marcats quant aquests dos aspectes. Si es considera que l'aula no compleix alguna de les condicions, **aquest grup haurà de col·laborar amb la neteja general del centre tal com acordem la CMA i el tutor** del grup. Quant a l'aula si és fàcil d'ordenar es farà al mateix moment i si hi ha més feina l'alumnat s'haurà de quedar el temps de l'esplai. Passats uns dies es tornarà revisar l'estat de l'aula.

Quant al seguiment als departaments i les aules específiques de cada un, el responsables seran els cap de departament.

La revisió contempla:

- Si tenen els tres cartells i les tres papereres.
- Si els residus estan separats adequadament i es reutilitza el paper.
- L'estat de neteja de l'aula.
- La gestió interna que segueixen els grups per encarregar-se de tirar els residus de forma selectiva als contenidors correctes.
- L'estat del llums i les finestres.
-

b) Per a la personalització de l'aula

Es tracta de què totes aquelles aules-grup tinguin un caràcter propi. Per això el grup amb l'ajuda del tutor i la resta del professorat decorarà la seva aula al seu gust, tot respectant les normes bàsiques d'educació i bons modals. De la personalització de les aules matèria se'n responsabilitzarà el propi departament.

- La campanya "*Tu Tries*" continuarà aquest any premiant els cursos més ecològics i aquells que millor personalitzin la seva aula. Es demanarà ajuda econòmica a l'Associació de Mares i Pares per donar premis als grups guanyadors en material escolar i premis d'estances pagades a un centre d'aprenentatge a un parc natural de Mallorca. De totes maneres el que es pretén és que tothom aconsegueixi els objectius proposats i es pugui dur a terme la festa de "**centre ecològic**".

c) Per el manteniment dels espais exteriors de l'IES Felanitx

Amb aquest objectiu pretenem:

- La utilització responsable dels punts verds de recollida selectiva instal·lats tant als exteriors com a les entrades de l'IES així com les papereres grogues instal·lades als passadissos.
- Conscienciar als alumnes que la millor manera de contribuir a la neteja del centre és no embrutar.
- Conscienciar al professorat de guàrdia de la necessitat de col·laborar en l'educació per la selecció de residus durant les vigilàncies de pati.

PROCEDIMENT

1. Al llarg de tot el curs es realitzaran accions puntuals de neteja de l'espai exterior amb aquell alumnat que no compleixi l'objectiu de mantenir la seva aula en les condicions d'ordre i neteja que contempla el programa "Tu tries". Així mateix també hauran de col·laborar aquells alumnes que reiteradament incompleixin les normes de convivència.

2. Per altra banda, també regularment, tot l'alumnat participará amb aquest manteniment. L'organització serà la següent:

- a) Es dividirà l'espai exterior en 6 zones, aproximadament les mateixes que les de guàrdia de pati.
- b) Cada setmana, el dia de la tutoria, sortiran 6 grups a recollir el fems de les 6 zones.
- c) Els residus es recolliran selectivament segons el criteri següent:
 - a) RESIDUS RECICLABLES. Envasos, plàstics, paper d'alumini.
 - b) RESIDUS NO RECICLABLES. Restes de menjar i paper brut.
- d) Els alumnes tindran a la seva disposició guants de làtex o tela, per garantir condicions higièniques, bosses de fems de diferent color segons el residu i eines que facilitin la seva labor.
- e) Els alumnes dipositaran els residus recollits als contenidors que hi ha davant el bar.
- f) Cada alumne, a final del 1r trimestre rebrà una enquesta on podran reflectir les seves impressions sobre el problema, la seva opinió sobre la campanya i aportar idees i solucions. Aquesta es podrà realitzar dins l'aula i ser recollida pel seu tutor o professor acompanyant.

Dins el programa "Tu Tries" ens proposam enguany fer una recollida tant de tònors, cartutxos de tinta com de tot tipus de devessall d'impressora. Per això una empresa ens proporcionarà els envasos i en farà la recollida regularment.

d) Per a fomentar el respecte a la natura mitjançant sortides per netejar camins o zones de litoral amb col·laboració amb l'ajuntament.

Ens proposam dur a terme dues sortides al llarg del curs: una al primer trimestre amb l'alumnat de segon d'ESO per netejar una zona del municipi (camí del Calvari, de Sant Salvador, del castell de Santueri ...), i l'altra el tercer trimestre amb l'alumnat de tercer d'ESO per netejar una zona del litoral.

Aquestes sortides es faran amb la col·laboració de l'ajuntament que aporta el material (bosses, eines, etc) i una motxilla amb aigua i fruita per a cada alumne i amb col·laboració amb les empreses que duen a terme el transport escolar a l'IES que aporten els autocars per al trasllat al punt de partida.

Pensam demanar, al llarg d'aquest curs, la participació d'altres entitats que hi puguin estar interessades, com per exemple qualche grup hotelier de la zona.

e) Per a fomentar l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport.

Aquest és el quart any que tenim en marxa el programa “**en bici x tot**”, es tracta de què un nombre cada dia major de persones que accedeixen a l'Institut des de Felanitx ho facin amb bicicleta. Nosaltres, des de la comissió de medi ambient tendrem cura perquè tots els adherits al programa tenguin les majors comoditats possibles:

- a) Disposar d'aparcaments suficients per a tots.
- b) Poder fer ús del taller de reparació de bicicletes en cas de necessitat.
- c) Disposar d'un carnet acreditatiu per gaudir de descomptes.
- d) Reflectir en el hall la fixa de cadascun.
- e) Participar en un sorteig de premis, etc.

Ens agradaria també que el professorat i personal no docent de la casa prengué part en aquesta iniciativa, per això disposam de dues bicicletes que en qualsevol moment se'n pot fer ús per anar al poble, fer un passeig, una feina...

A final de curs es realitzarà un estudi estadístic dels resultats individuals i col·lectius en el que reflectirem el nombre de km recorreguts, consum calòric, velocitat mitja, així com la quantitat de monòxid de carboni deixat d'emetre a l'atmosfera.

La corrent actual ens indica que hem d'assumir uns **canvis d'hàbits**, entre els quals s'hi troba la **mobilitat**. Des de la Unió Europea ens indiquen uns objectius que haurem de complir. Trobam que aquests canvis es poden iniciar des de l'etapa escolar, per això ens agradaria que la nostra Comunitat Educativa els integràs el més aviat possible i així ressaltam que amb la bici:

Gaudim d'un bon estat de salut
Evitam l'emissió de gasos a l'atmosfera.
Evidenciam que és el vehicle més ràpid en casc urbà
Som autònoms des d'edats primerenques.
És el vehicle per a molts de més de 80 anys.
De la bicicleta se'n té cura i se la mima.

f) Per a potenciar l'estalvi d'energia i recursos

ACTUACIONS

- Fer un seguiment de l'estat dels llums i de les finestres al mateix temps que es fa el seguiment del manteniment de l'aula.
- Col·locar sobre les claus dels llums uns cartells indicatius on s'indiqui com se'n ha de fer ús.
- Instar a l'administració perquè instal·li doble porta a totes les entrades del centre així com a la sectorització de la calefacció.
- Fer una campanya dirigida a tota la comunitat educativa amb la finalitat que tothom col·labori amb la consecució d'aquest objectiu.

g) Per a la reducció de paper i fotocòpies

ACTUACIONS:

- Classificació del paper reutilitzable per una cara de fotocòpies mal fetes o demanades de manera errònia que s'acumula a porteria. La reutilització d'aquest paper podria estar enfocada al paper utilitzat per fer exàmens i exercicis.
- Augment de l'ús de paper reciclat.
- Estudi estadístic de l'ús de paper blanc i reciclat al centre. Exposició i reflexió de les dades obtingudes.
- Extensió de l'ús de paper reutilitzable per una cara a les aules per ser utilitzat també pels alumnes i professors. Cada aula tindrà una caixa on es dipositarà aquest paper, aquest fet serà valorat en la campanya "Tu Tries".
- Reducció de les fotocòpies mitjançant l'aplicació de les mesures següents:
 - 1) No imprimir a la fotocopidora de consergeria des dels departaments (quantitats de fotocòpies no es passen a recollir).
 - 2) Utilitzar sempre que sigui possible els mitjans informàtics (pàgina web, correu electrònic, ...) per donar informació tant a l'alumnat com al professorat. Quan es tracti d'informar l'alumnat es pot posar un full a la classe i si és al professorat a la sala de professors i indicar on poden trobar el document per si a algú li interessa particularment.
 - 3) Fer el nombre de fotocòpies exactes i no aproximar sempre a l'alça.
 - 4) Aquells departaments que donin apunts fotocopiats podrien recuperar-los a final de curs per tal de reutilitzar-los el curs següent.
 - 5) Es podria fer (si legalment és possible) una autorització a principi de curs per a totes les sortides escolars.
 - 6) Recomanar al professorat fer un major ús de la pissarra i l'informació verbal.

h) Per a la instal·lació d'energies renovables

- Aquest és un objectiu històric al Pla d'Ambientalització de l'IES. Fa sis anys varen instar a la Conselleria d'Educació per què instal·lessin plaques fotovoltaïques al centre. Fa quatre anys ens varen inscriure a un "projecte per la instal·lació d'energies renovables als centres escolars públics de les Illes Balears" elaborat pel SACE. L'IES

Felanitx es va sumar així a un total de 30 instituts que demanen la instal·lació de 10 KW de potència generada per panells fotovoltaics. Hauríem d'insistir amb aquesta demanda ja que de moment no tenim cap resposta de les institucions implicades.

i) Per a formar part de la xarxa de centres ecoambientals i mantenir el guardó obtingut el curs 2007-08 .

Sol·licitar la continuïtat dins la xarxa de centres ecoambientals i continuar treballant seguin les directrius de les administracions implicades per tal de fer-nos mereixedors del guardó obtingut i obtenir-ne la renovació a final de curs.

j) Per a conèixer l'origen i les propietats de l'aigua del terme de Felanitx, programa "CONÈIXER L'AIGUA".

Per aconseguir aquest objectiu comptam amb la col·laboració dels departaments de C. de la Naturalesa, Física i Química i la família professional d'Agràries.

Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne conegui:

- Què és l'aigua d'on ve i com s'obté.
- Les diferents maneres de canalitzar-la i emmagatzemar-la..
- El preu de l'aigua depenent del consum.
- Les conseqüències que té per a la població tant animal com vegetal l'ús d'una aigua dolenta.
- Les propietats de l'aigua del terme de Felanitx, la localització i distribució.

A partir d'aquest estudi es tracta que l'alumnat es faci conscient que l'aigua no és un bé inesgotable, de la importància que té fer-ne un bon ús tant a casa seva com a l'IES.

ACTUACIONS

- Recollida d'informació a través dels responsables de l'aigua de l'Ajuntament, Conselleria de Sanitat i Consum, Conselleria de Medi Ambient, empreses que gestionen l'aigua al municipi de Felanitx, etc.
- Estudiar la normativa europea sobre l'aigua.
- Elaborar un document fotogràfic de les diferents formes d'emmagatzemar l'aigua dins el municipi.
- Estudi de l'evolució que ha sofert al llarg de la història la manera d'obtenir l'aigua i el seu transport.
- Estudi particular de la instal·lació i de les propietats de l'aigua del nostre institut.
- Anàlítica de diferents mostres d'aigua segons la seva procedència.
- Dur a terme un estudi del cost que suposa per a una família haver de comprar aigua potable degut a la mala qualitat de l'aigua de la xarxa pública.

k) Per a fomentar la reutilització dels llibres de text.

Es tracta de fer una campanya entre l'alumnat perquè tinguin cura dels seus llibres per tal que el proper curs puguin ser utilitzats per altres alumnes. Cada departament s'ha de responsabilitzar de donar la informació necessària a l'alumnat perquè faci l'ús adequat del llibre.

ACTUACIONS

- Parlar amb els diferents departaments per saber quants estan disposats a adherir-se a aquest programa.
- Informar als pares o tutors i a l'alumnat de la possibilitat que tendran al final del curs d'entregar el seu llibre si l'han conservat amb condicions de poder ser reutilitzat i que a canvi obtendran un altre llibre del nivell que han de cursar o material didàctic.
- Sol·licitar ajudes a l'APIMA i altres institucions.
- Demanar a les editorials que ens proporcionin un stock dels llibres que s'usen al centre.

l) Per a fomentar l'ús de productes biodegradables per fer la neteja de l'IES.

Es pretén anar substituint els productes de neteja que actualment s'empren i que són nocius pel medi ambient per uns altres biodegradables.

m) Per a augmentar la participació en el programa tant del Claustre com de l'alumnat.

Quant a l'alumnat pensam crear un grup de voluntaris (al manco un alumne per grup) perquè facin tasques relacionades amb el medi ambient: recollida d'articles publicats a premsa i de notícies web, responsabilitzar-se de la selecció de residus i el manteniment de l'aula, estudi de rutes arqueològiques del terme de Felanitx, realització d'activitats per elaborar objectes amb materials reciclables a les jornades d'activitats que es duen a terme a final de trimestre, etc.

També tenim una proposta del departament de català per realitzar una activitat consistent en què des de la comissió de Medi Ambient farem la proposta de temes mediambientals, que l'alumnat de processos de comunicació elaboraran un guió d'un "sketch" i que l'alumnat de taller de teatre ho representarà.

Quant a la participació del professorat volem augmentar la seva participació augmentant-ne la implicació en totes aquelles activitats que

duguem a terme:

- Organització de diades mediambientals: dia de la mobilitat sostenible, dia de l'aigua, etc.
- Creació d'una biblioteca verda amb col·laboració del professorat responsable de la Biblioteca.